

НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ

В.О. Лапа, аспірант кафедри економіки ДДАЕУ

Однією з головних умов отримання прибутку в довгостроковій перспективі в агровиробництві є трудовий потенціал, який, безпосередньо, здійснює вплив на кінцевий результат діяльності аграрних підприємств. Слід зазначити, що через кваліфікацію, набуття досвіду, знань, вмінь сільськогосподарськими працівниками підвищується й рівень та ефективність використання матеріально-технічних ресурсів.

Отже сільський трудовий потенціал, як чинник суспільного виробництва та розвитку науково-технічного прогресу, визначається запасом праці, освітою та професійними навичками. При цьому особливого значення набувають знання, освітній рівень, кваліфікація і стан здоров'я.

В практиці роботи сільськогосподарських підприємств здійснення напрямів підвищення ефективності використання трудового потенціалу вирішується за допомогою:

- 1) зниження рівня трудомісткості агропродукції за рахунок інноваційно-інформаційного розвитку персоналу, цифрових технологій в агровиробництві;
- 2) зменшення використання робочого часу на підставі усунення невиробничих витрат праці, порушень дисципліни, втрат через недосконалу організацію трудових і виробничих процесів;
- 3) оптимізація процесів щодо використання кадрового забезпечення в агробізнесі шляхом вдосконалення мотиваційного та операційного менеджменту агропідприємств.

Разом з цим, з метою ефективного формування сільського трудового потенціалу саме держава має сприяти забезпеченню повної зайнятості та зростаючого обсягу виробництва за рахунок застосування напрямків екобіологічного землеробства та інноваційно-інформаційних технологій щодо переробки сировини для отримання високоякісної продукції сільського господарства. Тому сучасне агровиробництво має бути забезпечено принципово новою робочою силою з високим інтелектуальним рівнем та професійними знаннями, що позитивно вплине на формування та стабілізацію ринків, сприятиме зростанню прибутку й рентабельності агропродукції. При цьому має відбуватися спрямування державних дотацій на соціальний розвиток і соціальний захист населення, зростання номінальної і реальної заробітної плати за рахунок створення нових робочих місць за рахунок відкриття агропідприємств, кооперативних рухів, розвитку сфери соціального обслуговування, що сприятиме зменшенню безробіття та плінності кадрів на селі. Таким чином підвищиться вмотивованість аграріїв в процесах та результатах роботи, зростатиме ініціативність та рівень відповідальності працівників, що, в свою чергу, спричинить розвиток особистості, творчих здібностей та трудової мотивації в цілому.

Слід зауважити на тому, що особливості агровиробництва та розвиток ринкових відносин в сільському господарстві формують певні чинники, що здійснюють вплив на ефективність трудового потенціалу. Так, спостерігається ускладнений зв'язок окремих операцій технологічного процесу з кінцевим результатом виробництва. У той же час, конкурентна боротьба в агросекторі стає прискорювачем для потужного розвитку творчих можливостей працівників та ефективного впровадження інформаційних технологій у виробничі процеси.

Отже, з метою підвищення сільського трудового потенціалу під час управління агропідприємствами необхідно детально опрацьовувати напрями щодо зниження трудомісткості, впровадження інноваційно-інформаційних технологій до агровиробництва, раціонального використання робочого часу за допомогою оптимізації процесів, високопрофесійного та спеціалізованого кадрового забезпечення тощо.